

РЕШЕНИЕ

№ 134

гр. Белоградчик, 06.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**РАЙОНЕН СЪД – БЕЛОГРАДЧИК, Ш-ТИ ГРАЖДАНСКИ
СЪСТАВ**, в публично заседание на двадесет и четвърти ноември през две
хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Божидарка Д. Йосифова

при участието на секретаря Маргарита Ал. Николова
като разгледа докладваното от Божидарка Д. Йосифова Гражданско дело №
20221310100296 по описа за 2022 година

**Предявени са обективно съединени искове по чл. 140 КТ, във вр. с чл.
150 КТ, във вр. с чл. 178, ал.1, т.3, вр. чл. 187, ал. 5, т. 2 ЗМВР и лихви
върху тези възнаграждения с пр. осн. чл. 86 ал.1 ЗЗД.**

В исковата молба се сочи, че ищеца работи по служебно правоотношение с ответника, като е заема длъжността „мл. инспектор ВСА – пожарникар“ в РС ПБЗН – гр. Белоградчик към ГД „Пожарна безопасност и защита на населението“. Твърди се, че служебните си задължения е изпълнявал на 24 – часови дежурства и респективно е полагал труд повече от 40 часа седмично. Предвид сменния режим на работа, излага, че е полагал извънреден труд за времето от 22.00 ч. до 06.00 ч., като от ответника не му е заплатил възнаграждение за този труд, формирано чрез превръщане на нощните часове в дневни, съобразно чл. 9, ал. 2 НСОПЗ и чл. 31, ал. 2 от Наредба № 8121з-407 на МВР за реда за организацията и разпределението на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдих и почивките на държавните служители в МВР /отменена/. Твърди, че

положения нощен труд е следвало да бъде преизчислен по коефициент 0.143, превърнати в общ брой действително отработени часове предвид съотношение нормална продължителност на дневен към нощен труд /8 ч. към 7 ч/. Претендира се възнаграждение за извънреден труд за периода 16.08.2019 г. – 10.07.2020 г. /вкл./ Твърди, че ответникът е в забава при плащането на претендираното възнаграждение, поради което се претендира и мораторна лихва за забава.

Поради това, ищецът претендира, ответника да бъде осъден да му заплати възнаграждение за положен извънреден труд за периода 16.08.2019 г. – 10.07.2020 г. /вкл./, получен в резултат на това преизчисляване, в размер на 524.87 лв., както и мораторни лихви за забава в размер на 119.56 лв., ведно със законните лихви върху главницата, считано от датата на предявяване на исковете, до окончателното ѝ изплащане. Претендират се направените по делото разноски.

Ищецът или негов представител не се явяват в съдебно заседание. Подробни доводи са изложени в представени по делото Писмени становища.

В подкрепа на иска са представени писмени доказателства.

По искане на страните по делото е допусната и изслушана съдебно – счетоводна експертиза, в която вещото лице е изчислило размера на претендираното от ищеца възнаграждение, посредством съответните изчисления. Заключение на вещото лице е приобщено към останалия събран по делото доказателствен материал.

Ответникът, чрез процесуалния си представител оспорват обективно предявените искове. В срока по чл. 131 ГПК е постъпил отговор от ответника. Не оспорва обстоятелството, че ищеца е в служебно правоотношение с ответника. Сочи, че нормалната продължителност на работното време през нощта е 8 часа за всеки 24-часов период. При сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни, с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното работно време – 8 ч. към нормалната продължителност на работното време през нощта – 8 ч., при което коефициента е 1 – съгл. чл. 187 ЗМВР. Нормата на чл. 187 ЗМВР е специална спрямо общите правила в КТ. По смисъла на Решение от 24.02. по дело С-262/20 на СЕС, втори състав „ефективната защита по чл.12а/от Директива 20003/88 ЕО, не се изисква нормалната продължителност

на нощния труд на полицаи и пожарникари да е по – кратка от установената нормална продължителност на труда през деня, т.е. не се налага нощния труд да е 7 ч., а съгл. ТР № 3/ 12.04.2017г. на ВКС, заключението на Съда по конкретно запитване е обвързващо и създава задължение за неговото спазване. Поради това, не е налице положен от ищеца извънреден труд, тъй като установеното за ищеца работно време е в рамките на 24-часови дежурства и представлява установено редовно работно време. Целта на коефициента от 0.143 е увеличено заплащане на нощния труд, а не за заплащане на извънреден труд и трудът, получен чрез преобразуване с този коефициент не е извънреден по смисъла на чл. 187 ал.1 т.3 ЗМВР. НСОПЗ е неприложима, тъй като за служителите на МВР е установена еднаква продължителност на дневния и за нощния труд и коефициента е единица.

Моли съда да отхвърли предявените обективно съединени иски. Претендира направените по делото разноски. Направено е възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение на ищеца.

Ответникът не изпраща свой представител в съдебно заседание. Подробни доводи за неоснователността на исковите са изложени в представения отговор на исковата молба и Писмени бележки.

Съдът, като взе предвид събраните по делото писмени доказателства, приема за установено от фактическа и правна страна:

Не се спори между страните по делото, че ищеца работи по служебно правоотношение с ответника, като заема длъжността „мл. инспектор ВСА – пожарникар“ в РС ПБЗН – гр. Белоградчик към ГД „Пожарна безопасност и защита на населението“.

От събраните по делото доказателства се установява, че през исковия период 16.08.2019 г. – 10.07.2020 г. /вкл./, ищеца е работил на сменен режим със смени от 24 часа, респективно е полагал и нощен труд. Липсват каквито и да било данни, а и ответника не е направил възражения, да се е противопоставил на полагането на извънреден труд. Не се оспорва и ищеца да не е отработил нормативно установените работни часове.

С оглед данните по делото съдът приема, че исковата претенция с правно основание чл. 140 КТ, във вр. с чл. 150 КТ, във връзка с чл. 178, ал. 1, т. 3 вр. чл. 187, ал. 5, т.2 от ЗМВР, е основателна, поради следното:

Съобразно разпределената на страните доказателствена тежест, съдът

вмени в тежест на доказване на ищеца, да докаже следните обстоятелства: наличие на служебно правоотношение между страните за заеманата от ищеца длъжност за периода 16.08.2019 г. – 10.07.2020 г. вкл. /признато/; че установеното за ищеца работно време е на 24 часови смени. /признато/; че е полагал нощен труд през исковия период – на кои дати и по колко часа, респ. извънреден труд, формиран чрез превръщане на нощните часове в дневни.; размера на претендираното възнаграждение.; че ответника е изпаднал в забава в заплащането на възнаграждението.; размера на лихвите за забава.

Съгласно разпоредбата на чл. 176 от ЗМВР – брутното месечно възнаграждение на държавните служители на МВР се състои от основно месечно възнаграждение и допълнителни такива. Сред предвидените в същия закон допълнителни възнаграждения е и допълнително месечно възнаграждение за извънреден труд – чл. 178, ал.1, т.3 ЗМВР. Според нормата на чл. 187, ал.10 от ЗМВР "Редът за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата на държавните служители извън редовното работно време, режимът на дежурство, времето за отдих и почивките за държавните служители се определят с наредба на министъра на вътрешните работи".

Видно от материалите по делото и от неоспорената съдебно – счетоводна експертиза, ищецът, във връзка със заеманата от него длъжност е полагал труд на 24 – часови смени по график, включително и през нощта – за времето от 22:00 ч. до 06:00 ч. Отново видно от заключението на вещото лице, на ищеца е изплатено само нормативно регламентираната добавка от 0.25 лв. на нощен час, но не и извънреден труд от положения нощния труд при преизчисляването му с коефициент 1. 143, с оглед приравняване на този труд към дневен /нормална продължителност на дневен труд 8 ч. – към 7 ч. нормална продължителност на нощен труд/. Това е довело до разлика между заплатеното и дължимото възнаграждение за извънреден труд.

Законовите разпоредби на чл. 176 и чл. 178 от Закона за Министерство на вътрешните работи (ЗМВР) определят елементите на месечно възнаграждение на държавните служители на МВР – основно месечно възнаграждение и допълнителни възнаграждения, в т. ч. и за извънреден труд. Нормата на чл. 187 ЗМВР определя продължителността на работното време на държавните служители в МВР подневно и на 8, 12 или 24-

часови смени – сумирано за тримесечен период. При работа на смени е възможно полагането на труд и през нощта между 22: 00 и 06: 00 ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период. Работата извън редовното работно време до 280 часа годишно се компенсира с възнаграждение за извънреден труд за отработени до 70 часа на тримесечен период – за служителите, работещи на смени, чрез заплащане с 50 на сто увеличение върху основното месечно възнаграждение.

Съгласно [чл. 31, ал. 2 от Наредба № 81213-407/11.08.2014 г.](#), при сумирано отчитане на отработеното време общият брой часове положен труд между 22: 00 и 06:00 ч. за отчетния период се умножава по 0.143, като полученото число се сумира с общия брой отработени часове за отчетния период, т. е. часовете положен нощен труд се преизчисляват с коефициент 1, 143. В Наредба № 81213-592/25.05.2015 г. и последващите наредби липсва такова изрично правило.

Съгласно [чл. 67, ал. 3 от Закона за държавния служител](#), минималните и максималните размери на основните заплати по нива и степени, размерите на допълнителните възнаграждения по ал. 7, т. 1-5, както и редът за получаването им се определят с наредба на Министерския съвет и не могат да бъдат по-ниски от определените в трудовото законодателство.

Нормите на [чл. 143, ал. 1](#) и [чл. 142, ал. 2 КТ](#) дефинират понятието извънреден труд и правото на работодателят да установява сумирано изчисляване на работното време седмично, месечно или за друг календарен период, който не може да бъде повече от 6 месеца. В [чл. 96 от Наредбата за работното време, почивките и отпуските \(НРВПО\)](#) се регламентира определяне на норма при сумирано изчисляване на работното време по [чл. 142, ал. 2 от КТ](#). Съгласно [от НРВПО](#), когато се полага нощен труд, сборът от работните часове по графика на работника или служителя се изчислява след превръщане на нощните часове в дневни за смените с 4 и повече от 4 часа нощен труд с коефициента по [чл. 9, ал. 2 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата](#). В [чл. 9, ал. 5 от Наредбата за трудовата книжка и трудовия стаж \(НТКТС\)](#) се определя пресмятането на трудовия стаж при сумирано работно време – с превръщане на нощните часове в дневни за смените с повече от 4 нощни часа.

Въз основа на тези разпоредби, при логическо и правно тълкуване на

закона, съдът намира, че волята на законодателя е да признае нощните часове, преизчислените в дневни, с коефициент 1.143, както за целите на изчисляване на отработените дни и пресмятане на трудовия стаж, така и за отчитането на извънредния труд.

Според съда, в нормите на ЗМВР и подзаконовите актове, посочени по –горе, е налице празнота, която следва да се преодолее съобразно [чл. 67, ал. 3 ЗДС](#), чрез субсидиарното приложение на [чл. 9, ал. 2 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата \(НСОРЗ\)](#), според която, при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установени за подневно отчитане на работното време или с 1.143, коефициент получен при деление на нормалната продължителност на дневното (8 часа) и нощното (7 часа) работно време. Възприемането на обратното становище би поставило държавния служител в МВР в неравностойно положение спрямо работниците и служителите, чиито правоотношения се регулират от [Кодекса на труда](#) и подзаконовите нормативни актове.

В горният смисъл е и [Решение по дело № С-262/20](#) на Съда на Европейския съюз, в което са изложени мотиви, че не се налага да се приема национална правна уредба, която да предвижда, че нормалната продължителност на нощния труд за работници в публичния сектор е по-кратка от нормалната продължителност на труда през деня. Във всички случаи в полза на такива работници трябва да има други мерки за защита под формата на продължителност на работното време, заплащане, обезщетения или сходни придобивки, които да позволят да се компенсира особената тежест на нощния труд.

Допълнителното заплащане от 0.25 лв. на час, което е начислено и изплатено на ищеца, не съставлява компенсаторен механизъм за служители в МВР по начин, различен от прилагания за работещите по трудово правоотношение. Останалите придобивки – ранно пенсиониране, безплатна храна, униформено облекло, обезщетения при прекратяване на служебното правоотношение в по – голям размер и др. съдът не счита като такива, компенсиращи тежестта на полагания нощен труд. Налага се извод за липсата на такъв механизъм за гарантиране на защитата на здравето и безопасността

на служителите в МВР, с оглед по – голяма продължителност на нощния труд.

Поради това включеният в рамките на дежурството нощен труд на ищеца следва да бъде приравнен на дневно работно време, въз основа на което да бъде определен реално положеният от него труд за исковия период. Да се приеме обратното би означавало да се допуснат различни системи на отчитане на нощния труд от служителите в МВР а това би довело до неравностойното им третиране.

По тези съображения съдът намира, че исковата претенция за заплащане на неизплатено възнаграждение за положения от ищеца нощен труд, при сумирано изчисляване на работното време, при превръщане на нощните часове в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установено за подневно отчитане на работното време в процесния период, получен след преобразуване на положените часове нощен труд в дневен, се явява доказана по своето основание.

Горното тълкуване е в съответствие и с основния правен принцип за равенство и недопускане на дискриминация, закрепен и в чл. 6 от КРБ и чл. 14 от ЕКЗПЧОС. В този смисъл е константната практика съдилищата.

При тези мотиви, съдът приема, че ищеца в условията на пълно и главно доказване е доказал обстоятелствата, разпределени му в тежест на доказване с доклада по делото – че е полагал нощен труд през исковия период, както и размера на претендираните възнаграждения.

От направените от вещото лице изчисления се установява, ищеца е отработил 432 часа нощен труд за времето от 22.00 ч. до 06.00 ч. Така, при преобразуване на нощния труд в извънреден посредством преизчисляване с коефициента – 1.143, отчетените часове нощен труд, положени от ищеца, приравнени към дневен труд, се увеличават на 493.776 часа. Така разликата от 61.776 часа, се явява труд над нормативно установения, който не е заплатен на ищеца от ответника.

Паричната стойност на подлежащия на плащане извънреден труд, за който безспорно се доказва, че е положен, получен чрез преобразуване на нощния труд в дневен, за процесния период от 61.776 часа, е 524.87 лв., видно от заключението на вещото лице.

Предвид изложеното, съдът приема, че ищеца доказва основателността на така предявения иск. Посредством института на изменение на иска по реда на чл. 214 ГПК, ищеца измени претенцията си до размер, съответстващ на заключението по допуснатата експертиза.

Поради това, съдът уважава предявеният иск за неизплатени възнаграждения за положен извънреден труд с пр. осн. чл. 150, във вр. чл. 140 КТ, вр. чл. 178, ал.1, т. 3, вр. чл. 187, ал.5, т. 2 ЗМВР, за сумата от 524.87 лв.

С оглед основателността на главния иск, то основателен е и акцесорния иск за мораторни лихви за забава. Плащането от страна на ответника на дължимото възнаграждение не е извършено своевременно, поради което и ответника дължи лихви за забава. Претенцията за мораторна лихва за забава за исковия период върху главницата е в размер на 119.56 лв., в какъвто смисъл е и заключението на вещото лице.

Основателна е и претенцията за заплащане на законни лихви върху главницата, считано от предявяване на иска до окончателното изплащане на главницата. От този момент, ответника е поканен да плати, поради което същия дължи и законна лихва, считано от 15.07.2022 г.

По разноските:

Предвид изхода на делото – съдът уважава така предявените искове, то ответника следва да понесе в своя тежест направените разноски, от заплащането на които ищеца е освободен съгл. чл. 83, ал.1, т. 1 ГПК, както следва: по сметка на РС – Белоградчик – държавна такса в размер на 50.00 лв. (върху двата обективно съединени иска), 90.00лв. – възнаграждение за вещо лице, както и 5.00 лв. – в случай на издаване на изпълнителен лист в полза на съда за държавната такса и 5.00 лв. – в случай на издаване на изпълнителен лист в полза на ищеца за присъдените му суми.

Ответникът следва да плати на ищеца и направените по делото разноски за адв. възнаграждение. С Исковата молба се претендира заплащане на такова в размер на 700 лв. съгласно Договор за правна защита и съдействие от 10.06.2022 г. Видно от Договора за правна защита и съдействие е посочено, че сумата представляваща адвокатско възнаграждение е изплатена в брой. По този начин са покрити критериите на т. 1 от Тълкувателно решение № 6 от 6.11.2013 г. на ВКС по тълк. д. № 6/2012 г., ОСГТК.

По направеното с Отговора от ответника възражение по реда на чл. 78, ал. 5 ГПК – за прекомерност на адвокатското възнаграждение на ищеца, съдът намира, че същото е неоснователно. Видно от Договора за правна защита и съдействие и представения списък за разноските, размера на възнаграждението е претендирано в съответствие с цената на всеки един от предявените обективно съединени искове. Съдът намира, че възнаграждението не е прекомерно, тъй като в случая размера на адвокатското възнаграждение за всеки иск, е съобразено с цената му, и е в съответствие с чл. 7, ал. 2, т. 1 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения в редакцията ѝ от 04.11.2022 г. За главния иск, възнаграждението е претендирано в минималния размер, а по отношение на акцесорния иск за лихви, възнаграждението е дори под минимума. Освен това, съгласно установената практика, не само цената на иска е определящия критерий за присъждането на адвокатското възнаграждение. Основанието по [чл. 78, ал. 5 ГПК](#), се свежда до преценка за съотношението на цената на адвокатска защита и фактическата, и правна сложност на делото. В случая, правната защита, предоставена на ищеца от неговия процесуален представител, се изразява в изготвяне на обстоятелствена и мотивирана искова молба, депозирането на допълнителна молба, искане за изменение на исковите, становище по съдебно – счетоводна експертиза и други. Предвид горното, съдът намира, че така претендираното от ищеца възнаграждение за процесуалния му представител не е прекомерно, поради което не го редуцира.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „Пожарна безопасност и защита на населението“ в МВР – гр. София, п.к. 1309, ул. „Пиротска“ № 171А, ДА ЗАПЛАТИ на П. Б. Ц. от гр. Б., обл. В., ул. „.....“ №..., с ЕГН *****, представляван от адв. В. М. от АК – Перник, със съдебен адрес : гр. С., ул. „.....“ №..., ет. .., ап. ..., сумите: **524.87 лв. – неизплатено възнаграждение за положен извънреден труд за периода 16.08.2019 г. – 10.07.2020 г. /вкл./** – на осн. чл. 150, във вр. чл. 140 КТ, вр. чл. 178, ал.1, т. 3, вр. чл. 187, ал.5, т. 2 ЗМВР, **както и 119.56 лв. – мораторни лихви за забава**

върху главницата, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 15.07.2022 г. – датата на подаване на исковата молба до окончателното ѝ изплащане.

ОСЪЖДА ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „Пожарна безопасност и защита на населението“ в МВР – гр. София, п.к. 1309, ул. „Пиротска“ № 171А, ДА ЗАПЛАТИ по сметка на РС – Белоградчик, 50.00 лв. – държавна такса (съобразно уважените обективно съединени искове), 90.00 лв. – възнаграждение за вещо лице, 5.00 лв. – държавна такса в случай на служебно издаване на изпълнителен лист в полза на съда и 5.00 лв. – в случай на издаване на изпълнителен лист в полза на ищеца за присъдените му суми.

ОСЪЖДА ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „Пожарна безопасност и защита на населението“ в МВР – гр. София, п.к. 1309, ул. „Пиротска“ № 171А, ДА ЗАПЛАТИ на **П. Б. Ц.** от гр. Б., обл. В., ул. „.....“ № ..., с ЕГН *****, представляван от адв. В. М. от АК – Перник, със съдебен адрес : гр. С., ул. „.....“ №..., ет. ..., ап...., направените по делото разноси в размер на 700.00 лв. – з а адвокатско възнаграждение, като отхвърля възражението на ответника за прекомерност на адвокатско възнаграждение.

На основание чл. 242, ал.1 ГПК, **ДОПУСКА ПРЕДВАРИТЕЛНО ИЗПЪЛНЕНИЕ** на решението в частта му, касаеща неизплатени трудови възнаграждения за извънреден труд.

Решението подлежи на обжалване пред ВОС в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Белоградчик: _____